

Notat vedr. Ankestyrelsens Børnesagsbarometer

Ankestyrelsen gennemfører en årligt tilbagevendende statusundersøgelse af sagsbehandlingen på området for udsatte børn og unge. I statusundersøgelsen – som benævnes Børnesagsbarometeret – vurderer Ankestyrelsen, om kommunerne overholder centrale krav i lovgivningen, når sager om udsatte børn og unge behandles.

Alle kommunerne skal deltage i undersøgelsen hvert 3. år. I forbindelse med undersøgelsen skal kommunerne indsende sager til Ankestyrelsen. Ishøj Kommune indsendte i foråret 2019 i alt 17 sager til Ankestyrelsen. Heraf har Ankestyrelsen gennemgået 14 sager. Ankestyrelsen havde formuleret en række kriterier for udvælgelsen af sager, som betyder at de 14 sager omfatter 7 sager, hvor der var truffet afgørelse om anbringelse, og 7 sager, hvor der var truffet afgørelse om familiebehandling eller anden behandling jf. § 52, stk. 3, nr. 3. 1 af de 7 anbringelsessager var en tvangsanbringelsessag.

Ankestyrelsen har gennemgået sagerne med afsæt i et analyseskema, som indeholder følgende temaer: Børnefaglig undersøgelse; Handleplan; Børnesamtale; Opfølgning (kun anbringelsessager); Underretninger; Støtte til barnet/den unge. Center for Børn og Forebyggelse har modtaget Ankestyrelsens udfyldte analyseskemaer og har opsummeret resultaterne heraf i nærværende notat.

Ankestyrelsen konkluderer på baggrund af sagsgennemgangen, at Ishøj Kommune i samtlige 14 sager har iværksat relevant og tilstrækkelig støtte til barnet/den unge.

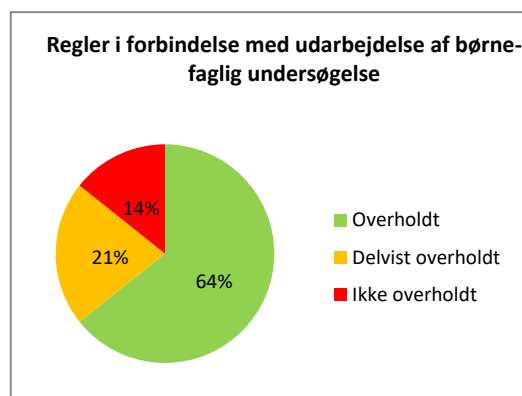
Børnefaglig undersøgelse

I 64 % af sagerne (svarende til 9 sager) er reglerne vedrørende børnefaglige undersøgelser overholdt.

I 21 % af sagerne (svarende til 3 sager) var der udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, men den var ikke blevet opdateret i overensstemmelse med retningslinjerne herfor.

I 14 % af sagerne (svarende til 2 sager) var der ikke udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, selvom der burde have været udarbejdet en sådan.

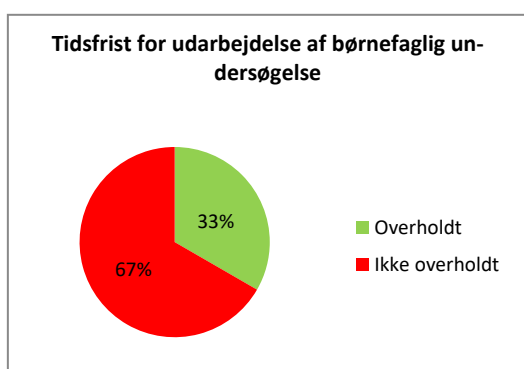
Er der udarbejdet en børnefaglig undersøgelse efter § 50?	
Ja, der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse	6 (43%)
Ja, der er udarbejdet opdatering af en tidligere børnefaglig undersøgelse	2 (14%)
Nej, men der burde have været udarbejdet en børnefaglig undersøgelse	2 (14%)
Der er tidligere udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, men den er ikke opdateret	3 (21%)
Nej, men afgørelsen var foreløbig efter § 52, stk. 2 og der er ikke gået 4 måneder	1 (7%)

Det skal dog bemærkes, at der i 1 af de 2 sager, hvor Ankestyrelsen har registeret, at der ikke er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, selvom der burde have været det, henvises til en børnefaglig undersøgelse, som ikke er medsendt til Ankestyrelsen. Her er der således tale om en administrativ fejl i forhold til Ankestyrelsens undersøgelse, som ikke har haft negative konsekvenser for borgeren, idet der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse.

Sager hvor der er udarbejdet børnefaglig undersøgelse

I de 6 sager, hvor der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, er tidsfristen på 4 måneder overholdt i 33 % af sagerne (svarende til 2 sager). I de øvrige 67 % af sagerne (svarende til 4 sager) er tidsfristen for udarbejdelse af den børnefaglige undersøgelse overskredet med mellem 1 og 3 måneder.

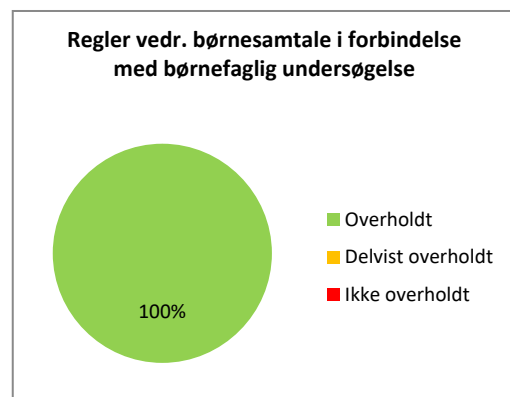
I 2 af de sager, hvor tidsfristen er overskredet, har der været iværksat andre indsatser sideløbende med udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse, mens familien i 1 af sagerne med tidsfristoverskridelse fraflyttede kommunen undervejs i udarbejdelsen af den børnefaglige undersøgelse.

Center for Børn og Forebyggelse har siden midten af 2019 haft et skærpet fokus på tidsfristoverholdelse i udarbejdelsen af børnefaglige undersøgelser. Det skærpede fokus har resulteret i, at andelen af børnefaglige undersøgelser, som ikke er udarbejdet inden for tidsfristen på 4 måneder, ligger på blot 8 % i de første 3 måneder af 2020. I denne periode er der udarbejdet i alt 38 børnefaglige undersøgelser.

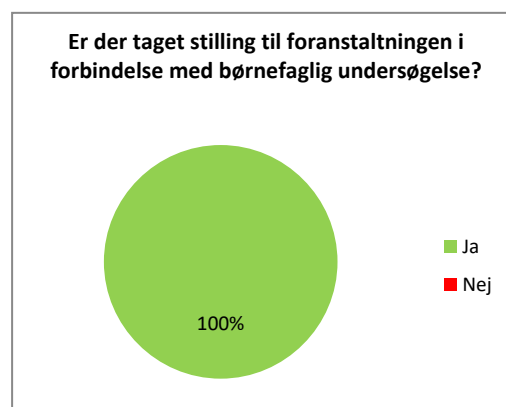
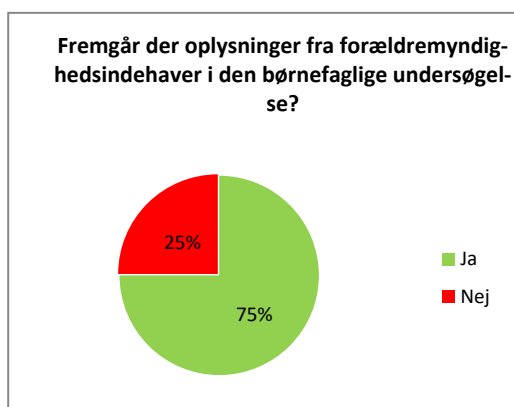
Sager hvor der er udarbejdet børnefaglig undersøgelse eller opdatering af tidligere børnefaglig undersøgelse

I de 8 sager, hvor der er udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, eller hvor en tidligere børnefaglig undersøgelse er opdateret, er reglerne vedrørende børnesamtale som led i en børnefaglig undersøgelse overholdt i samtlige tilfælde.

Er der gennemført samtale med barnet som led i undersøgelsen, jf. § 50, stk. 3?	
Ja, der er afholdt samtale med barnet som led i undersøgelsen	4 (50%)
Nej, og det fremgår ikke at samtalen er aktivt fravalgt, men barnets modenhed og/eller sagens karakter begrundes, at der ikke er talt med barnet	2 (25%)
Ikke relevant (ufødt barn)	2 (25%)

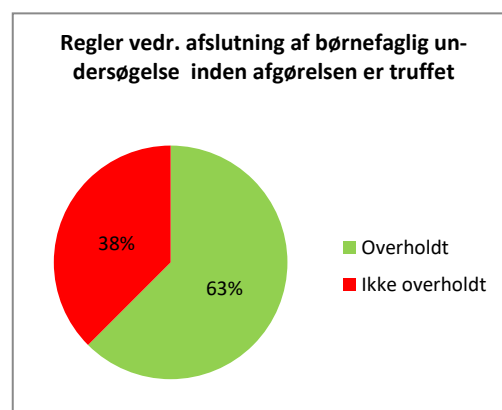
I 75 % af sagerne (svarende til 6 sager) fremgår der oplysninger fra forældremyndighedsindehaver i den børnefaglige undersøgelse. I de resterende 25 % af sagerne (svarende til 2 sager) fremgår der ikke oplysninger fra nogen af forældremyndighedsindehaverne. I 1 af disse sager, var der truffet afgørelse om tvangsanbringelse.

I alle sagerne indeholder den børnefaglige undersøgelse en begrundet stillingtagen til foranstaltningen.

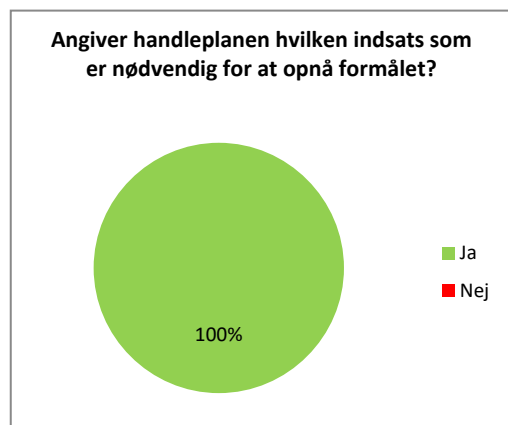
I 63 % af sagerne (svarende til 5 sager) er reglerne vedr. udarbejdelse af børnefaglig undersøgelse forud for, at afgørelsen træffes, overholdt.

Er den børnefaglige undersøgelse afsluttet, inden afgørelsen er truffet?	
Ja	4 (50%)
Nej, men det burde den have været	3 (38%)
Nej, fordi foranstaltningen var akut/foreløbig	1 (13%)

Handleplan

I 86 % af de 14 sager (svarende til 12 sager) er der udarbejdet en handleplan. I de 2 sager, hvor der ikke ses en handleplan, henvises der dog til en handleplan, som ikke er sendt til Ankestyrelsen. Her er der således tale om en administrativ fejl i forhold til Ankestyrelsens undersøgelse, som ikke har haft negative konsekvenser for borgeren, idet der er udarbejdet en handleplan.

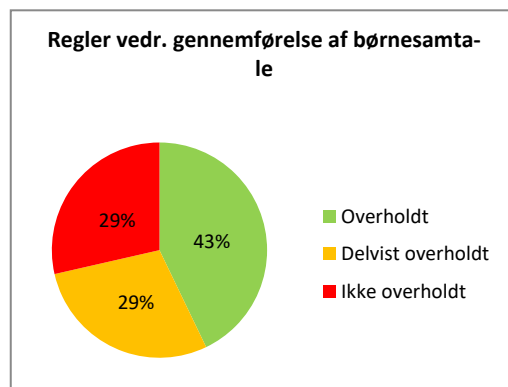
I samtlige sager, hvor der foreligger en handleplan, angiver handleplanen, hvilken indsats som er nødvendig for at opnå formålet.

Der har i 2019 været afholdt kursus om arbejdet med handleplaner i Familierådgivningen, herunder undervisning i udarbejdelse af mål i handleplaner.

Børnesamtale

I 29 % af sagerne (svarende til 4 sager) er der ikke gennemført børnesamtale, selvom der burde have været afholdt en samtale. I 43 % af sagerne (svarende til 6 sager) er børnesamtalen aktivt fravalgt. I de resterende 29 % af sagerne (svarende til 4 sager) er der gennemført børnesamtale. I 3 tilfælde er der dog ikke talt med barnet om den påtænkte foranstaltning, mens der i 1 tilfælde først er talt med barnet efter, at afgørelsen er truffet.

Er der gennemført børnesamtale?	
Det fremgår at samtalen er aktivt fravalgt	1 (7%)
Det fremgår ikke at samtalen er aktivt fravalgt, men barnets modenhed og eller sagens karakter begrundet, at børnesamtalen ikke er afholdt	5 (36%)
Ja, der er talt med barnet, men ikke om den påtænkte foranstaltning	3 (21%)
Ja, der er talt med barnet, men først efter at afgørelsen er truffet	1 (7%)
Nej, der er ikke talt med barnet, men det burde der have været	4 (29%)

Familierådgivningen i Center for Børn og Forebyggelse har siden årsskiftet haft særligt fokus på afholdelse af børnesamtaler – både på fælles rådgivermøder og i den individuelle ledelsessparring med familierådgiverne. Som opfølgning herpå er Familierådgivningens le-

delse aktuelt i færd med at planlægge et kursusforløb om børnesamtaler. Kurset vil dels omfatte faglige emner som relaterer sig til børnesamtaler med børn og unge i udsatte positioner, og dels emner som relaterer sig til familierådgivernes metodiske kompetencer og til systematik i sagsbehandlingen.

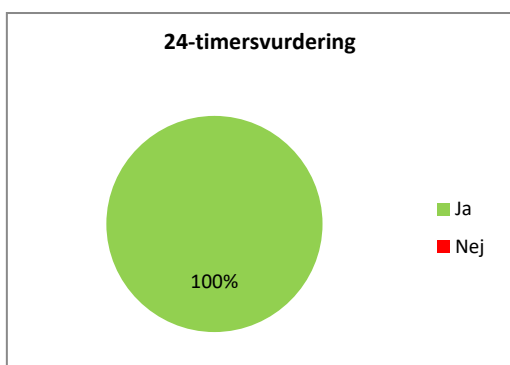
Opfølgning (kun anbringelsessager)

2 af de 7 anbringelsessager, som Ankestyrelsen har gennemgået, er opfølgningssager. Ankestyrelsen har belyst, hvorvidt kommunens forpligtelser i forbindelse med opfølgning på anbringelsesforanstaltningerne er opfyldt. I begge tilfælde er kommunens forpligtelse til at foretage opfølgning inden for 3 måneder efter iværksættelse af foranstaltningen ikke opfyldt.

Kommunens forpligtelse til at foretage opfølgning højst 6 måneder efter første opfølgning er opfyldt i 1 af de to sager, mens der i den anden sag er foretaget en rettidig opfølgning, som dog ikke opfylder de indholdsmæssige krav til opfølgningen.

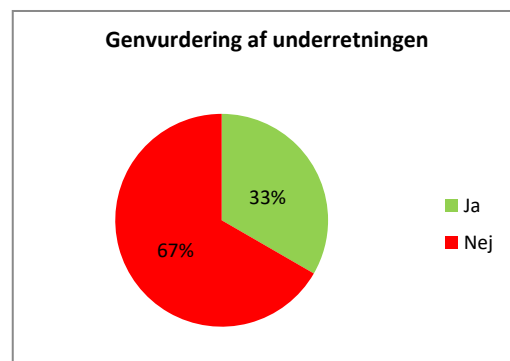
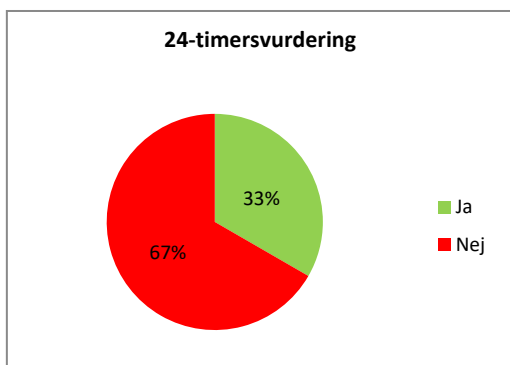
Underretninger

I 12 ud af de 14 sager ses der en underretning, mens underretningen i 2 sager ikke er medsendt til Ankestyrelsen. Der er foretaget en vurdering af underretningen inden for 24 timer i samtlige 12 sager, hvor underretningen er vedlagt sagens akter.

I 2 sager var vurderingen af underretningen, at der var behov for en akut foranstaltning. I disse sager konkluderer Ankestyrelsen, at der er reageret relevant i forhold denne vurdering i begge sager.

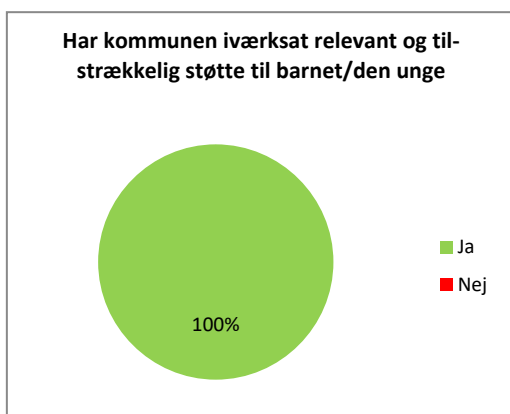
I 3 sager ses der en supplerende underretning. Der er kun foretaget en vurdering af underretningen inden for 24 timer i 1 af disse sager.

Når der foreligger en supplerende underretning, er kommunen forpligtet til at sikre, at der sker en genvurdering af underretningen af en anden medarbejder end den medarbejder, der vurderede den første underretning. Denne forpligtelse er overholdt i 1 af de 3 sager. Overholdelse af genvurderingsforpligtelsen har siden årsskiftet været i fokus i Familierådgivningens ledelsestilsyn.

Støtte til barnet/den unge

Ankestyrelsen har i alle de fremsendte sager taget stilling til, om kommunen efter en konkret vurdering har iværksat den relevante og tilstrækkelige støtte til barnet/den unge på det tidspunkt, hvor perioden for sagsanalysen stopper. Ankestyrelsen vurderer at Ishøj Kommune i samtlige 14 sager har iværksat den relevante og tilstrækkelige støtte til barnet/den unge.

Tiltag på baggrund af resultaterne i Børnesagsbarometret

Overordnet viser Ankestyrelsens undersøgelse, at Center for Børn og Forebyggelses Familierådgivning handler i overensstemmelse med børnenes/de unges og familiernes behov, idet der i alle sager er iværksat relevant og tilstrækkelig støtte. Undersøgelsen viser tillige, at Familierådgivningen overholder lovgivningen, hvad angår udarbejdelse af handleplaner og 24-timersvurdering af underretninger.

Hvad angår udarbejdelse af børnefaglige undersøgelser, afholdelse af børnesamtaler og genvurdering af supplerende underretninger viser undersøgelsen, at der behov for at sætte

fokus på lovmedholdeligheden i familierådgivernes praksis. Som nævnt er der allerede igangsat tiltag, som imødegår disse specifikke behov, herunder månedlige opfølgninger på tidsfristoverholdelse af børnefaglige undersøgelser, ledelsesfokus (og planlagt kursusaktivitet) vedr. afholdelse af børnesamtale, kursus om handleplaner samt justering af Familierådgivningens ledelsestilsyn.

Derudover har Familierådgivningen i løbet af det sidste halve år undergået en række forandringer, som forventes at kunne understøtte en højere grad af lovmedholdelighed i sagsbehandlingen.

- Der er indført en ny teamstruktur i Familierådgivningen. Mens Familierådgivningens akut- og modtagefunktion (StraXen) og §50-team er fastholdt, er de tre rådgiverteams Børneteamet, Ungeteamet og Specialteamet omlagt til to basisteam, som varetager alle sager med børn og unge, herunder også handicapsager. Den nye teamstruktur er indført for at reducere sårbarheden over for sygdommeldinger mv. i de enkelte teams samt for at styrke forudsætningerne for faglig sparring i komplekse sager.
- Familierådgivningen er opnormeret med en ekstra socialfaglig leder. Den ledelsesmæssige opnormering muliggør en langt tættere ledelsesmæssig sparring og support til familierådgiverne.
- Der er gennemført to undervisningsforløb for alle medarbejdere i Familierådgivningen med fokus på systematik i sagsbehandlingen, herunder arbejdet med handleplaner/udarbejdelse af mål for de socialfaglige indsatser.
- Der er igangsat et udviklingsarbejde omkring procedurer for opfølgning på anbringelser.
- Der er truffet beslutning om, at der i foråret 2020 indføres en ny funktion i Familierådgivningen i form af en faglig konsulent. Formålet hermed er at understøtte en ensartet opaveløsning og dermed et kvalitetsløft i Familierådgivningen. Konkret skal den faglige konsulent varetage oplæring af nye medarbejdere i Familierådgivningen, samt sikre at medarbejderne i de to basisteam løbende præsenteres for ny lovgivning, teori og metode. Derudover skal den faglige konsulent agere sparringspartner i særligt komplicerede sager.

Det vurderes, at der også fremadrettet vil være behov for systematisk og kontinuerlig kompetenceudvikling af alle medarbejdere i Familierådgivningen med fokus på faglighed, metodiske kompetencer og systematik i sagsbehandlingen. Dette vil styrke forudsætningerne for lovmedholdelighed i sagsbehandlingen.

Omfangen af lovmæssige proceskrav i sagsbehandlingen er steget markant de seneste 10 år – herunder stiller Ankestyrelsen stadig større krav til f.eks. præcision i oplysning af sagerne. Hvis målet skal være 100 % lovmedholdelighed i alle aspekter af sagsbehandlingen vurderes det at kræve, at der i tillæg til ovenstående tiltag tilføres flere personaleresourcer for at reducere sårbarheden ved sygdom, barselsorlov og ophør. Endvidere må kommunerne i meget høj grad tage ansvar for socialrådgivernes efteruddannelse, da nyuddannede i meget begrænset omfang har forudsætningerne for at imødekomme både de kraftigt stigende lovgiv-

ningsmæssige krav, de høje socialfaglige forventninger og høje krav til at kunne indgå i til-lidsfulde relationer med børn, unge og deres familier som en kommunal myndighed samt have stærke samarbejdsevner i forhold til andre instanser.

Dansk Socialrådgiverforening anbefaler, at en fuldtidsansat socialrådgiver, som varetager sager på børne-familieområdet, har ansvar for mellem 20 og 30 sager. Hvis der er tale om komplekse eller komplicerede sager, fx akutte sager, anbringelsessager eller sager der kræ-ver meget samarbejde og koordinering, bør sagstallet ifølge Dansk Socialrådgiverforening være endnu lavere.¹

Aktuelt er der 32 familierådgivere ansat i Familierådgivningen. En del af familierådgiverne er deltidsansatte og enkelte har funktioner, som er knyttet til udviklingsprojekter. Når fami-lierådgivernes ”rene” rådgivertimetal omregnes til fuldtidsstillinger råder Familierådgivnin-gen pt. over 23,92 fuldtidsstillinger. Pr. 26.03.20 er der 890 aktive sager i Familierådgivnin-gen. Dermed ligger sagstallet i Familierådgivningen på 37,2 sager pr. fuldtidsstilling. Hvis Center for Børn og Forebyggelse skal følge Dansk Socialrådgiverforenings anbefalinger, er der derfor behov for at få tilført mellem 11,68 og 5,75 fuldtidsstillinger. Herved vil sagstal-let kunne nedbringes til mellem 25 og 30 sager pr. rådgiver.

¹ <https://socialraadgiverne.dk/fag-og-debat/faglige-fokusomraader/sagstal/ds-vejledende-sagstal>